ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 28.07.1951 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

58.

Zákon

zo dňa 11. júla 1951,

ktorým sa mení a doplňuje zákon o znárodnení v stavebníctve.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.

Zákon č. 121/1948 Sb., o znárodnení v stavebníctve, sa mení a doplňuje takto:

1. § 1 ods. 2 znie:

„(2) Ak sa splnia pri niektorom podniku podmienky pre znárodnenie podľa odseku 1 po dni 1. januára 1948, znárodňuje sa dňom, ktorý určí minister stavebného priemyslu.“

2. § 1 ods. 6 znie:

„(6) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa nevzťahujú na podniky:

a) spoločenstiev zárobkových a hospodárskych, zriadených podľa zákona č. 70/1873 r. z., o spoločenstvách zárobkových a hospodárskych, na Slovensku družstiev zriadených podľa §§ 223 a nasl. zák. čl. XXXVII/1875, o obchodnom zákone, ak sú tieto podniky spoločenstvami alebo družstvami priamo prevádzané, s výnimkou podnikov, ktoré najneskoršie do 31. decembra 1948 určil minister techniky po dohode s Ústrednou radou odborov a Ústrednou radou družstiev,

b) ktoré minister stavebného priemyslu po dohode s ministrom financií vylúči zo znárodnenia, pričom ich vlastníkom (prevádzateľom) nariadi, aby ich natrvalo zastavili, pretože sa vláda usniesla, že ich ďalšie prevádzanie nie je vo všeobecnom záujme.“

3. § 1 ods. 7 znie:

„(7) O tom, či sú splnené podmienky pre znárodnenie podľa tohto zákona, rozhoduje minister stavebného priemyslu.“

4. § 3 znie:

„§ 3.

Pokiaľ v odbore pôsobnosti ministra stavebného priemyslu sa majetok znárodnený podľa tohto zákona nepoužije na zriadenie národného podniku alebo na začlenenie do národneho podniku alebo pokiaľ taký majetok nebude sverený do správy orgánom v odbore jeho pôsobnosti, môže minister stavebného priemyslu taký majetok po dohode s ministrom financií a s iným ministrom previesť do právomoci tohto ministra, aby o ňom urobil také opatrenie vo vlastnom odbore pôsobnosti, alebo ho môže sveriť do správy komunálnym podnikom alebo ho môže prenechať iným právnickým osobám za náhradu, určenú podľa § 8 dekrétu prezidenta republiky č. 100/1945 Sb., o znárodnení baní a niektorých

priemyslových podnikov, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich (ďalej len „dekrét").“

5. § 4 ods. 8 zneje:

„(8) O rozsahu znárodnenia podľa odsekov 2 až 5 rozhoduje minister stavebného priemyslu. Minister stavebného priemyslu môže toto rozhodovanie, ako i rozhodovanie podľa odseku 6, preniesť na krajské národné výbory. Pre konanie o zistení rozsahu znárodnenia neplatia ustanovenia vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb., o konaní vo veciach náležiacich do pôsobnosti politických úradov (o správnom konaní).“

6. § 5 zneje:

„§ 5.

(1) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodneného podniku, vstupuje v deň prevzatia do jeho záväzkov. Ak sa začlení majetok do niekoľkých národných podnikov, určí minister stavebného priemyslu, do ktorých záväzkov vstúpia jednotlivé národné podniky.

(2) Minister stavebného priemyslu určí po dohode s ministrom financií, ktoré záväzky znárodneného podniku prechádzajú so sverením majetku znárodneného podniku do správy orgánov v odbore jeho pôsobnosti, a to dňom prevzatia majetku.

(3) Minister stavebného priemyslu po dohode s ministrom financií a s kompetentným ministrom môže urobiť opatrenie o prechode záväzkov patriacich k znárodnenému majetku, ktorý bol podľa § 3 prevedený do právomoci iného ministra alebo sverený do správy komunálnemu podniku alebo prenechaný inej právnickej osobe.

(4) K záväzkom znárodneného podniku nepatria záväzky, podľa ktorých má majetok tohto podniku alebo jeho časť prejsť po dni začiatku účinnosti tohto zákona na tretiu osobu. Za záväzky znárodneného podniku sa nepokladajú ani osobné dane, dávky a poplatky bývalého vlastníka; také záväzky neprechádzajú s majetkom, ktorý bol začlenený do národného podniku alebo sverený do správy orgánom podľa odseku 2 alebo s ktorým bolo urobené opatrenie alebo ktorý bol sverený do správy alebo prenechaný podľa § 3, ani sa nemožno pre ne uspokojiť z majetku znárodneného podniku. Osobitnými daňami a dávkami sa rozumejú daň dôchodková, vojnový príspevok, daň rentová priamo vyberaná, daň z majetku podľa vládneho nariadenia č. 410/1942 Sb., majetkové dávky podľa zákona č. 134/1946 Sb., o dávke z majetkového prírastku a o dávke z majetku, v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich, a mimoriadne dávky podľa zákona č. 185/1947 Sb., o mimoriadnej jednorázovej dávke a mimoriadnej dávke z nadmerných prírastkov na majetku, v znení zákona č. 180/1948 Sb. Spôsob úhrady týchto osobných daní a dávok určí Ministerstvo financií vyhláškou v úradnom liste.

(5) Pri záväzkoch, ktoré sú hospodársky neodôvodnené, počítajúc do toho záväzky zo služobných smlúv, zaručujúcich zamestnancom neprimerane vysoké platy, zaopatrovacie požitky, odbavné a pod., môže sa národný podnik domáhať zrušenia alebo inej primeranej úpravy. Ak nedôjde o tom k dohode, rozhodne rozhodcovský súd podľa predpisov o tom vydaných. Ustanovenia viet prvej a druhej platia primerane aj vtedy, ak ide o záväzky, ktoré prechádzajú so sverením znárodneného majetku do správy orgánov uvedených v odseku 2, alebo ktoré prechádzajú podľa odseku 3.

(6) Národný podnik, do ktorého sa začleňuje majetok znárodnený podľa § 4 ods. 3 a ods. 4 písm. b), ktorý náležal niekomu inému, než vlastníkovi znárodneného podniku, vstupuje do záväzkov vyplývajúcich z práv viaznúcich na tomto majetku, a to v rozsahu a za podmienok, ktoré upraví vláda nariadením. V tomto nariadení sa tiež upraví prechod

takých záväzkov, ak bude majetok sverený do správy orgánom, v odbore pôsobnosti ministra stavebného priemyslu alebo podľa § 3 prevedený do právomoci iného ministra alebo sverený do správy komunálnym podnikom alebo prenechaný iným právnickým osobám.

(7) Pokiaľ z rozhodnutia, ktorým sa robí opatrenie o znárodnenom majetku, nevyplýva nič iné, neručí štát za záväzky znárodneného podniku, ani keď dôjde k úprave záväzkov podľa § 6.“

7. § 6 ods. 1 znie:

„(1) Ak je majetok znárodneného podniku ku dňu prevzatia predlžený, môže národný podnik požiadať súd, aby do výšky všeobecnej ceny aktív predlženého majetku podniku upravil ku dňu prevzatia uspokojenie záväzkov patriacich k tomuto majetku a určil ich sročnosť, prihliadajúc na hospodárske možnosti národného podniku. To platí obdobne i o orgáne, o komunálnom podniku alebo inej právnickej osobe, ktorým bol majetok znárodneného podniku podľa § 3 sverený do správy alebo prenechaný“.

8. § 6 ods. 3 písm. a) znie:

„a) nedotknuté zostávajú záväzky vyplývajúce z nárokov veriteľov na vylúčenie vecí z prevzatého majetku, pokiaľ také nároky nezanikly znárodnením;“

9. § 6 ods. 3 písm. c) znie:

„c) ostatné záväzky, ktoré podľa poradia im prislúchajúceho nebudú úplne kryté rozdielom medzi všeobecnou cenou aktív znárodneného podniku a hodnotou záväzkov, ktoré podľa ustanovení písm. a) a b) zostanú nedotknuté, sa uspokoja pomerne. Za takéto záväzky sa pokladajú aj záväzky uvedené pod písm. b), pokiaľ nie sú kryté spôsobom tam uvedeným;“

10. § 6 ods. 4 znie:

„(4) Úprava záväzkov podľa tohto paragrafu pôsobí iba proti navrhovateľovi. Proti nemu nepôsobia záväzky, ktoré podľa poradia im náležiaceho nebudú uspokojené.“

11. § 6 ods. 5 sa zrušuje.

12. § 7 ods. 1 a 2 znie:

„§ 7.

(1) Národný podnik, do ktorého bol majetok znárodneného podniku začlenený, poprípade aj iný podnik, orgán alebo právnická osoba, ktorým bol majetok znárodneného podniku podľa § 3 sverený do správy alebo prenechaný, môže odporovať právnym úkonom, ktoré vykonal vlastník znárodneného majetku po 27. októbri 1945 v úmysle poškodiť alebo sťažiť znárodnenie alebo zavliecť vo svoj alebo cudzí prospech majetkové hodnoty.

(2) Odporovať možno do piatich rokov odo dňa rozhodnutia, ktorým sa robí opatrenie o znárodnenom majetku. Inak platia primerane ustanovenia §§ 46 až 52 občianskeho zákonníka.“

13. §§ 8 a 9 znejú:

„§ 8.

Pokiaľ nie je ustanovené inak ani nejde o predlženie podľa § 6 ods. 1, prislúcha za znárodnený majetok podľa tohto zákona náhrada, o ktorej platia primerane ustanovenia §§ 7 až 11 dekrétu.

§ 9.

(1) Pri určení náhrady sa neprihliada na hodnotu

a) stavieb, prác a dodávok, urobených, rozostavaných a nedokončených, ktoré nie sú zahrnuté do jednotného hospodárskeho plánu, platného v deň znárodnenia, pokiaľ pri nich boly porušené platné predpisy,

b) surovín, výrobných hmôt, polotovarov a tovarov, získaných v rozpore s predpismi o obhospodarovaní a prídele surovín, hmôt a výrobkov, platnými v deň znárodnenia,

c) pohľadávok za stavby, práce a hmoty, polotovary a výrobky, urobené alebo dodané v rozpore s predpismi uvedenými v písm. b),

d) nevyťaženého nerastného bohatstva,

e) majetku určeného pre sociálne, vzdelávacie, telovýchovné a podobné účely.

(2) Náhrada sa neposkytuje osobám, ktoré boly alebo budú odsúdené pre taký trestný čin alebo potrestané pre taký priestupok, ktorými prejavily nepriateľský postoj k ľudovodemokratickému poriadku republiky alebo k jej socialistickej výstavbe.“

14. Nadpis nad § 10 zneje:

„Československé stavebné závody, národný podnik, a ich organizácia.“

15. § 10 ods. 1 zneje:

„(1) Československé stavebné závody, národný podnik, so sídlom v Prahe, zriadené pre jednotné vedenie a podnikateľské obstarávanie prác, výkonov a dodávok potrebných na uskutočňovanie stavieb každého druhu, sú samostatnou právnickou osobou, spravovanou riaditeľom. Činnosť tohto národného podniku na Slovensku obstaráva jeho oblastná správa v Bratislave.“

16. § 10 ods. 2 úvodná veta zneje:

„(2) Do podnikovej činnosti Československých stavebných závodov, národného podniku, patrí najmä:“

17. § 10 ods. 3 zneje:

„(3) Ustanovenia § 4, § 5 ods. 2, §§ 6 až 20, §§ 22 až 32, § 38, § 40, § 42 ods. 2 až 4, §§ 43 až 48, § 53, §§ 55 až 56 zákona č. 103/1950 Sb., o národných podnikoch priemyslových, platia primerane i pre Československé stavebné závody, národný podnik, s tým, že Československé stavebné závody, národný podnik, podliehajú priamo ministrovi stavebného priemyslu a že riaditeľa a jeho zástupcu vymenúva a odvoláva minister stavebného priemyslu.“

18. Do § 10 sa vkladá ďalší odsek 4 tohto znenia:

„(4) Minister stavebného priemyslu môže poveriť riaditeľa Československých stavebných závodov, národného podniku, výkonom úloh generálneho riaditeľa voči iným národným podnikom v odbore svojej pôsobnosti. V tomto prípade platia o obstarávaní týchto úloh primerane ustanovenia §§ 33 až 37 zákona č. 103/1950 Sb. a pôsobnosť generálneho riaditeľstva obstarávajú Československé stavebné závody, národný podnik.“

19. § 11 sa zrušuje.

20. § 12 zneje:

„§ 12.

Rozsah majetku, ktorý štát nadobudol konfiškáciou a ktorý je sverovaný do správy národnému podniku v odbore Ministerstva stavebného priemyslu, určí toto ministerstvo po dohode s Ministerstvom financií.“

21. §§ 13 až 18 sa zrušujú.

22. § 20 znie:

„§ 20.

Oprávnenie na uskutočnenie stavieb akéhokoľvek druhu môže kompetentný úrad udeliť len so súhlasom Ministerstva stavebného priemyslu. Súhlas je potrebný aj pri zakladaní nových podnikov týchto odvetví podľa oprávnení už skôr udelených.“

23. § 21 znie.

„§ 21.

Právne úkony a úradné úkony, potrebné na vykonávanie tohto zákona, sú oslobodené od poplatkov a dávok. Toto oslobodenie neplatí pre obchodnú činnosť znárodneného podniku ani pre opatrenia urobené likvidátorom pri likvidácii právnickej osoby alebo spoločnosti.“

24. § 22 ods. 2 sa zrušuje.

Čl. II.

Opatrenia urobené v shode s ustanoveniami tohto zákona predo dňom začiatku jeho účinnosti sa odo dňa opatrenia pokladajú za urobené podľa tohto zákona.

Čl. III.

Minister stavebného priemyslu upraví a v Sbierke zákonov vyhlási úplné znenie zákona č. 121/1948 Sb., ako vyplýva z neskorších predpisov a z čl. I. tohto zákona.

Čl. IV.

Minister stavebného priemyslu sa splnomocňuje, aby nariadením určil deň, ktorým stráca účinnosť § 10 zákona č. 121/1948 Sb., v znení čl. I tohto zákona.

Čl. V.

Ustanovenia čl. I č. 6, 7, 8, 9, 10, 12 a 13 tohto zákona nadobúdajú účinnosť dňom 1. januára 1948, ostatné jeho ustanovenia dňom vyhlásenia. Tento zákon vykoná minister stavebného priemyslu po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.